

Tuotantoeläinten hyvinvoinnin neuvottelukunta 4

Kokous 5/2021

Pöytäkirja

Aika 11.11.2021, klo 12:30–15:14
Paikka Etäkokous, Microsoft Teams
Jakelu Tuotantoeläinten hyvinvoinnin neuvottelukunta 4

Jäsenet ja (varajäsenet) **läsnäolleet tummennetulla**
Olli Ruoho, puheenjohtaja, Eläinten terveys ETT ry
Juha Nousiainen, varapuheenjohtaja, Valio Oy

Leena Suojala, Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK ry
(Marjukka Mattio, Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK ry)

Jonas Laxåback, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC r.f.

Tarja Koskela, Itä-Suomen yliopisto
(Annika Lonkila, Itä-Suomen yliopisto)

Jarkko Niemi, Luonnonvarakeskus
(Matti Pastell, Luonnonvarakeskus)

Anna Valros, Helsingin yliopisto
(**Jarmo Valaja**, Helsingin yliopisto)

Salla Tuomivaara, Kriittisen eläintutkimuksen verkosto
(**Jari Kärkkäinen**, Turun yliopisto)

Taina Mikkonen, Ruokavirasto
(Jaana Mikkola, Ruokavirasto)

Minna Lemettinen, Länsi- ja Sisä-Suomen Aluehallintovirasto
Sofia Vääräkkälä, Lounais-Suomen Aluehallintovirasto

Heidi Kivekäs, Animalia ry
(Veikka Lahtinen, Animalia ry)

Kati White, SEY Suomen Eläinsuojeluyhdistysten liitto ry
(Maria Lindqvist, SEY Suomen Eläinsuojeluyhdistysten liitto ry)

Jaana Kiljunen, ProAgria Keskusten Liitto ry
(Essi Wallenius, Armenta Benessi)

Tuomas Herva, A-tuottajat
(**Anne Ollila**, Paliskuntain yhdistys)

Matti Kalervo, Kesko Oyj
(Sari Ristaniemi, SOK)

Timo Niemi, Kuluttajaliitto – Konsumentförbundet ry
(Juha Beurling, Kuluttajaliitto – Konsumentförbundet ry)

Susanna Ahlström, pysyvä asiantuntija, maa- ja metsätalousministeriö
Saara Kupsala, eläinsuojeluasiamies
Satu Raussi, sihteeri, Eläinten hyvinvointikeskus EHK, Luonnonvarakeskus

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 12:31.

2. Kokouksen järjestäytyminen

Todettiin kokouksen osallistujat.

3. Edellisen kokouksen, 2.9.2021, pöytäkirjan hyväksyminen

Edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin.

4. Eläinten hyvinvointilain luonnos

Susanna Ahlström esitteli uuden eläinten hyvinvointilain luonnoksen niiltä osin, mitä muutoksia siihen tehtiin verrattuna edelliseen hallituksen esitykseen vuodelta 2018. Käytiin alustava keskustelu ja päätettiin pitää ylimääräinen neuvottelukunnan kokous tiistaina 4.1.2022 klo 12:30-15:30, jossa luonnostellaan neuvottelukunnan yhteinen ja yleisluontoinen lausunto lakiluonnokseen.

Päätettiin, että neuvottelukunnan jäsenet lähettävät kommentit ja arviot eläinten hyvinvointilain luonnoksesta joulukuun 15 päivään 2021 mennessä. Arviossa tulee olla seuraavat asiat 1) lakiluonnoksen hyvät, kiitettävät kohdat, 2) lakiluonnoksen puutteet ja 3) kehitysehdotukset. Puheenjohtaja ja sihteeri kokoavat jäsenten arvioista lausuntoluonnoksen. Luonnokseen sisällytetään ne kommentit ja arviot, joissa neuvottelukuntalaiset ovat olleet yksimielisiä. Lausuntoluonnos lähetetään jäsenille ennen 4.1.2022 kokousta.

5. Ajankohtaista maa- ja metsätalousministeriöstä, *Susanna Ahlström, mmm*

EU komissio on uudistamassa ja päivittämässä EU eläinten hyvinvointilainsäädäntöä. Säädösuudistusten taustalla on EU:n vihreän kehityksen ohjelma, pellolta pöytään strategia ja kansalaisaloite End the Cage Age, joka tähtää joidenkin tuotantoeläinten häkkikasvatuksen lopettamiseen EU:ssa. Sidosryhmät ja kansalaiset voivat 21.1.2022 mennessä [ottaa kantaa](#) EU:n eläinten hyvinvointilainsäädännön uudistustarpeista. Kommentoida voi myös suomeksi ja ruotsiksi.

Komissio kerää parhaillaan jäsenmailta tuotantoeläinten pitoon liittyvää tietoa. Tietoa toivotaan esimerkiksi siitä mikä on hännällisten eli ty pistämättömien sikojen osuus sianlihan tuotannosta, mikä on lypsylehmien maidon solupitoisuus ja broilereiden jalkapohjaterveys. Komissio toivoo saavansa tiedot vuoden 2021 loppuun mennessä ja kansallisesti tiedot kerää, ja EU komissiolle toimittaa, Susanna Ahlström maa- ja metsätalousministeriöstä.

Eläinten hyvinvoinnin EU platformin yhteyteen perustetaan [kuusi uutta työryhmää](#) eläinten hyvinvointilainsäädäntöuudistuksen tueksi. Työryhmät tekevät työnsä vuoden 2022 aikana ja kokoontuvat noin kerran puolessatoista kuukaudessa. Työryhmät tulevat olemaan enimmillään 10 hengen asiantuntijaryhmiä ja niihin otetaan myös jäsenmaiden edustajia. Työryhmän jäsenyyttä pitää hakea ja haun määräaika on vuoden 2021 loppuun mennessä. Työryhmän jäsenyydestä kiinnostuneita pyydetään olemaan yhteydessä Susanna Ahlströmiin.

Tanskan eläineettinen neuvottelukunta on antanut [raportin minkkitarhauksen jatkamahdollisuuksista Tanskassa](#). Neuvottelukunnan mukaan nykyinen minkkien kasvatustapa ei tue riittävästi minkkien tarpeita ja hyvinvoinnin toteutumista. Mikäli minkkien

tuotantoa aiotaan jatkaa, pitäisi tuotantomenetelmiä neuvottelukunnan mukaan muuttaa. Suomessa uusittu valtioneuvoston asetus turkiseläinten suojelusta on tarkoitus saada lausunnolle vuonna 2022.

6. Lihanautojen kasvatusolosuhteet. Ks. neuvottelukunnan [kannanotto](#) vuodelta 2011. Alustukset *Tuomas Herva ja Olli Ruoho*

Tuomas Herva esitteli neuvottelukunnalle lihanautojen kasvatusolosuhteiden vaikutusta eläinten hyvinvoinnille ja Olli Ruoho esitteli kuiviketurpeen käyttöön liittyviä asioita.

Lihanautoja pidetään Suomessa enää hyvin vähän parteen kytkettynä. Eläinten hyvinvointilain luonnoksessa lihanautojen parsikasvatus on tarkoitus kieltää viiden vuoden siirtymäajalla. Elintarviketeollisuusyrityksillä voi olla omia sääntöjä ja tavoitteita koskien esimerkiksi nautojen parsikasvatusta tai nautojen makuualustan pehmeyttä.

Nautatilojen terveydenhuollon seurantarjestelmä Nasevaan kuuluvien tilojen osuus on hyvällä tasolla erityisesti maitotilojen osalta. Nasevan tietojen perusteella 90 % naudoista on liikkumismahdollisuus ja 10 % naudoista liikkuminen on rajoittunutta. Samoin Naseva tiedoista käy ilmi, että makuualustan pehmeys vähentää kuolleisuutta, ruhjeita ja ruhon hylkäyksiä sekä parantaa eläinten nettokasvua. Pehmeällä makuualustalla kuolleisuus on noin 3 %, kun kovalla kuolleisuus on noin 4 %. Teurastetuista lihanautoista kovalla betonipalkkilattialla kasvatetaan noin 18 %, kumipäällystetyllä betonipalkkilattialla 40 % ja kuivikepohjalla 42 %. Lihanauta teurastetaan keskimäärin 18 kuukauden ikäisenä.

Turpeella on hyviä ominaisuuksia kuivikkeena. Sen pH on alhainen, joten salmonella ja kampylobakteerit eivät siinä hyvin viihdy. Turpeella on hyvä kosteuden sitomiskyky, se on lämmin, kuohkea ja suoraan pellolle levitettävissä. Porsaiden kuiviketurpeeseen voidaan lisätä rautaa, jotta porsaat turvetta mutustellessaan välttyisivät anemialta. Turpeen haittapuolena on, että se on tummaa ja siksi pimentävää. Turve myös kuivana pölyää aiheuttaen hengitystieongelmia. Turve jäätyy kosteana ja on jäätyneenä epätasainen ja epämukava alusta. Turpeen laatu myös vaihtelee. Kutterilastut ovat kuivikkeena epämukavan teräväreunaisia ja myös kutteri pölyää sekä sitoo heikosti ammoniakkia. Kuivikkeena käytetään myös separoitua lantaa. Märässä pehkussa viihtyvät bakteerit haitaten esimerkiksi broilereiden jalkapohjaterveyttä. Kaikissa kuivikkeissa tavataan mykobakteereja.

Kuiviketurpeen käyttö ja satavuus on kytköksissä energiaturpeen ottoon. Kuiviketurpeen hinta nousee todennäköisesti tulevaisuudessa, koska energiaturpeen otto tulee loppumaan. Turpeelle kuivikkeena pitää löytyä korvaajat. Kuivikkeen hinta on ratkaiseva asia kuivikepohjaisen lihanautakasvattamon kannattavuudelle.

Esitettiin, että neuvottelukunta ottaisi kantaa tuetun rakentamisen nautarakennussäädöksiin, että enää ei tuettaisi pelkästään betonipohjaisten palkkikarsinoiden rakentamista. Lihanautojen kasvatusolosuhteissa tulisi suosia kestokuivikepohjaisia ratkaisuja.

Tuomas Herva tekee luonnoksen neuvottelukunnan lausunnoksi lihanautojen kasvatusolosuhteista mukaan lukien kuivikeasia. Lausuntoluonnosta käsitellään neuvottelukunnan kokouksessa 3.2.2022.

7. Ajankohtaista eläinsuojeluasiamieheltä, *Saara Kupsala*

Eläinsuojeluasiamies on mukana uudesta eläinten hyvinvointilaista 23.11.2021 klo 9:00-11:15 pidettävässä [webinaarissa](#). Webinaarin järjestäjinä ovat mmm, eläinsuojeluasiamies ja Eläinten hyvinvointikeskus. Eläinsuojeluasiamiehen loppuvuoden pyöreän pöydän keskusteluun kutsutaan sidosryhmiä ja keskustelussa aiheena on eläinten kohtelu ja käsittely.

Muistio pyöreän pöydän keskusteluista tullaan julkaisemaan eläinsuojeluasiamiehen nettisivuilla.

8. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

9. Seuraavien kokousten ajankohdista sopiminen ja seuraavan kokouksen asialista

Seuraavat kokoukset pidetään **1) tiistaina 4.1.22 klo 12:30-15:30, 2) torstaina 3.2.22 klo 12:30-15:30, 3) torstaina 31.3.22 klo 12:30-15:30 ja 4) torstaina 2.6.22 klo 2:30-15:30.** Neuvottelukunnan toimikausi päättyy 30.6.2022.

Asialistalla tiistaina 4.1.2022 on neuvottelukunnan lausunto eläinten hyvinvointilain luonnoksesta. Muiden tulevien kokousten asialistat tarkentuvat tuonnempana, myös toimintasuunnitelmaa tarkastellaan asialistaa tehtäessä. Keskeneräisiä asioita ovat lihanaudat ja kuivikkeet sekä kannanotto hyönteisten hyvinvoinnista yhdessä tieteellisiin tai opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelun sekä seura- ja harrastuseläinten hyvinvoinnin neuvottelukuntien kanssa.

10. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15:14.

4.1.2022

Olli Ruoho
puheenjohtaja

Satu Raussi
sihteeri